

Merja Mäkisalo-Ropponen sd

## **Kirjallinen kysymys kuntoutuspalveluiden turvaamisesta poikkeusoloissa hoiva- ja palvelukotiyksiköissä**

**Eduskunnan puhemiehelle**

Perustuslakivaliokunta korosti mietinnöissään, että valmiuslain mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää vain, jos tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin. Valmiuslain nojalla on kuitenkin joissakin kunnissa ja hoitoyhteisöissä jopa lopetettu erilaisia toimintoja ja palveluita "varmuuden vuoksi" pohtimatta lainkaan, ovatko nämä välttämättömiä valmiuslain tarkoituksen näkökulmasta. Näissä tilanteissa ei ole myöskään pohdittu asiakkuuksien keskeytyksestä aiheutuvia haittoja tai sitä, miten toiminnat voisi järjestää vaihtoehtoisella tavalla.

Tärkeitä, toimintakykyä ylläpitäviä palveluita on peruttu ja lakkautettu koronaepidemiaan vedoten. Myös kuntoutuksen ammattilaiset ovat kertoneet samasta asiasta. Heitä ei päästetä tekemään työtään palveluyksiköihin tai hoitokoteihin aluehallintoviranomaisten kannanotoista huolimatta, koska viimesijaisesti asiasta päättää hoitokodin johtaja. Tällaisilla päätöksillä voi olla vakavia, jopa peruuttamattomia terveydellisiä seurauksia yksilön kohdalla. Kunto voi heiketä nopeastikin, kun kuntoutus loppuu. Erityisen haavoittuvassa asemassa ovat ikäihmiset ja vammaiset.

Aluehallintoviranomaisten mukaan vierailukieltojen suhteen on noudatettava hallinto-oikeudellista suhteellisuusperiaatetta. Vierailukielto ei koske välttämättömiä kuntoutuspalveluja, kuten fysioterapia- ja toimintaterapiapalveluja. Yleisperiaatteena on se, että lähikuntoutusta käytetään silloin, kun se on erityisen tarpeellista.

Kuten aluehallintoviranomaisen päätöksessä todetaan, nyt on osattava käyttää oikein suhteellisuusperiaatetta. Jos etäkuntoutusta ei voida järjestää, kuntoutus on mahdollistettava lähikuntoutuksena. Koronaepidemia ei tarkoita palvelujen lakkauttamista

Jos poikkeusolojen takia lopetamme ihmisten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta välttämättömät palvelut, aiheutamme valtavan paljon inhimillistä kärsimystä ja samalla tulevaisuuden sosiaali- ja terveystenot kasvavat.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

**Kirjallinen kysymys KK 399/2020 vp**

*Kuinka hallitus aikoo selkeyttää ohjeistusta siitä, miten terveyden ja hyvinvoinnin kannalta välttämättömät kuntoutus- ja fysioterapiapalvelut toteutetaan hoiva- ja palvelukotiyksiköissä myös koronakriisin aiheuttamissa poikkeusoloissa?*

Helsingissä 14.5.2020

Merja Mäkisalo-Ropponen sd